

Gemeente Someren
t.a.v. Bjorn van de Voort
Postbus 290
5710 AG Someren

Datum: 9 oktober 2018
Behandeld door: Stef Houben
Ons kenmerk: P2018/47

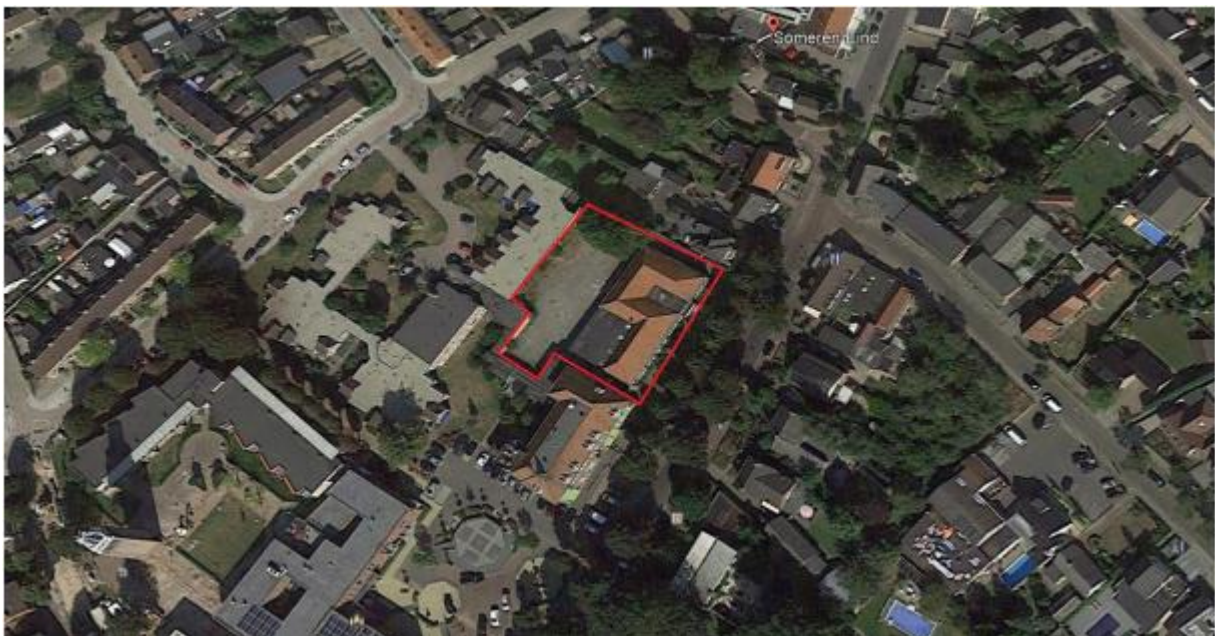
Notitie aanvullend onderzoek Nieuwendijk 28 Someren-Eind

Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Deze notitie heeft betrekking op onze offerte van 23 april 2018. De gemeente Someren is van plan om het voormalige schoolgebouw aan Nieuwendijk 28 te slopen en om te vormen naar een woningbouwlocatie. Omdat aanwezigheid van verblijfplaatsen, foerageergebied en/ of vliegroutes van vleermuizen en verblijfplaatsen van huismussen niet uitgesloten kunnen worden, is nader onderzoek uitgevoerd in 2018.

Onderzoeksgebied en maatregelen

Het plangebied betreft een voormalig schoolgebouw aan Nieuwendijk 28 te Someren-Eind (zie Figuur 1). Het voormalige schoolgebouw zal worden gesloopt en zal worden omgevormd naar een woningbouwlocatie. Het onderzoek zal het plangebied zelf betreffen, maar ook de directe omgeving voor zover daar effecten op te verwachten zijn.

Figuur 1: Situering van het plangebied (bron: Lomans Ecoworks).

Aanpak onderzoek

Huismus

Om aan te tonen waar, en hoeveel verblijfplaatsen van de huismus aanwezig zijn aan Nieuwendijk 28 te Someren-Eind, zijn gedurende twee inventarisaties alle waarnemingen van de huismus genoteerd. Volgens het (door het bevoegd gezag verplicht gestelde) inventarisatieprotocol in het Kennisdocument huismus volstaat het om in de periode 1 april tot en met 15 mei tijdens twee veldbezoeken de aan- of afwezigheid van de huismus vast te stellen (met minimaal 10 dagen tussen twee veldbezoeken). Alle waarnemingen van territoriale (zingende) mannetjes zijn conform het Kennisdocument als potentiële nestplaats gemarkeerd. Bij het twee keer aanwezig zijn van een volwassen mannetje en/of vrouwtje op één en dezelfde plek zijn deze waarnemingen vastgelegd als nestplaats. De data en weersomstandigheden van de inventarisaties zijn te vinden in Tabel 1.

Tabel 1: Inventarisatiedata en weersomstandigheden van het huismusonderzoek

Datum	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Weer	Waarnemer
02-05-2018	07:45	08:45	12	Half bewolkt	Liekle Nijholt
15-05-2018	07:45	08:45	20	zonnig	Liekle Nijholt

Vleermuizen

Uitgangspunt van het vleermuisonderzoek is de Wet natuurbescherming. Het onderzoek betrof de het voormalige schoolgebouw aan Nieuwendijk 28 alsook de directe omgeving. Het onderzoek is uitgevoerd met behulp van Pettersson D240X batdetectoren en een Batlogger. Dit zijn apparaten die de voor de mens onhoorbare sonar van vleermuizen omzetten in voor de mens hoorbare geluiden. In totaal vonden er vier inventarisaties plaats, conform het Vleermuisprotocol 2017. Twee in de periode 15 mei - 15 juli (onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en/ of foerageergebied) en twee in de periode 15 augustus – eind september (onderzoek naar paarverblijfplaatsen, vliegroutes en/ of foerageergebied). Zie Tabel 2 voor het overzicht van de inventarisatiedata en weersomstandigheden.

Tabel 2: Inventarisatiedata en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek

Datum	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Weer	Waarnemer
24-05-2018	03:30	05:30	16	6/8 -> 2/8 bewolkt	Stef Houben
26-06-2018	21:45	23:45	21	Helder, windstil	Stef Houben
23-08-2018	00:30	02:30	16	Helder, windstil	Stef Houben
18-09-2018	22:00	00:00	19	Helder, windstil	Stef Houben

Resultaten

Huismus

Er is één nestplaats van huismus vastgesteld aan de voorkant van het gebouw (zie Figuur 2). Huismussen vlogen hier met nestmateriaal onder de pannen naar binnen.

Figuur 2: Locatie (in rood aangegeven) waar huismussen met nestmateriaal onder de pannen naar binnen vlogen.

Vleermuizen

Periode 15 mei – 15 juli 2018

Tijdens de twee veldbezoeken zijn amper waarnemingen van vleermuizen gedaan. Tijdens het ochtendbezoek foerageerde een gewone dwergvleermuis af en toe op het achterplein rondom de haagbeuken, de zijingang, de voorkant van het gebouw en de aangrenzende tuin van de naastgelegen woning. Tijdens het foerageren liet hij ook social calls horen. Even voor zonsopgang verdween de dwergvleermuis richting het noorden. Tijdens het avondbezoek is afwisselend een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld tijdens deze onderzoeksperiode.

Periode 15 augustus – eind september 2018

Tijdens het eerste bezoek is gedurende de hele avond een foeragerende gewone dwergvleermuis vastgesteld in het plangebied. Het betrof een mannetje, welke voortdurend social calls liet horen aan de voor- en achterzijde van het schoolgebouw. Tijdens het tweede bezoek werd hetzelfde mannetje met social calls vastgesteld in het plangebied. Dit betekent dat er een paarverblijfplaats aanwezig is, maar de exacte plaats kon niet worden bepaald. Territoria van mannetjes gewone dwergvleermuizen herbergen vaak meerdere paarverblijven, waar ze overdag, al of niet samen met één of meerdere wijfjes, rusten. Naast het mannetje gewone dwergvleermuis is tijdens het eerste bezoek kort een franjestaart waargenomen op het achterplein, maar zonder dat deze aantoonbare binding heeft met het plangebied.

Effectanalyse

Huismussen

De sloop van het gebouw heeft negatieve effecten op de vastgestelde nest- en rustplaats van de huismuis. Deze wordt door de sloop vernietigd, waardoor de huismussen hier geen gebruik meer van kunnen maken. Er dienen bij de vastgestelde verblijfplaatsen maatregelen genomen te worden om de gunstige staat van instandhouding van de huismussen te waarborgen en een ongestoorde voortplanting te garanderen. Voor het verwijderen van vaste nest- en rustplaatsen moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd worden, tenzij er aantoonbaar en in ruimte

en tijd effectief bewezen maatregelen kunnen worden getroffen conform het kennisdocument huismus van BIJ12¹. Het verlies van deze nestplaatsen zal moeten worden gemitigeerd. Mitigatie conform het kennisdocument vindt plaats door het ophangen of inbouwen van voor huismussen geschikte nestkasten. Per nestplaats die verloren gaat, dienen minimaal twee nieuwe (in totaal dus 1x2=2) nestplaatsen in de directe nabijheid aangeboden te worden. 6 tijdelijke nestplaatsen zijn op 120m van de oorspronkelijk nestplaats al opgehangen aan het gebouw van MFA de Einder. Dit valt binnen de 200m wat vooropgesteld wordt door het kennisdocument huismus.

Vleermuizen

De sloop van het gebouw heeft negatieve effecten op een vastgestelde paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Een paarverblijfplaats is een beschermde voortplantings- of rustplaats conform art. 3.5, lid 4 van de Wnb. Deze wordt door de sloop vernietigd, waardoor hier geen gebruik meer van gemaakt kan worden. Voor het beschadigen en vernielen van de voortplantings- en rustplaats in het plangebied dient een ontheffing aangevraagd te worden, tenzij er aantoonbaar en in ruimte en tijd effectief bewezen maatregelen kunnen worden getroffen conform het kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12². Er dienen mitigerende maatregelen genomen te worden. De mitigatie bestaat uit het tijdig realiseren en aanbieden van tijdelijke verblijfplaatsen (met een overcompensatiefactor van 4 en een gewenningsperiode van 6 maanden) en de realisatie van nieuwe permanente verblijfplaatsen binnen 200 meter van het oorspronkelijk verblijf. Vaste vliegroutes en foerageergebied zijn niet vastgesteld.

Conclusie

In het plangebied is één nestplaats van huismus en één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Door het slopen van het gebouw worden deze verblijfplaatsen vernietigd. Er dienen effectief bewezen maatregelen genomen te worden conform de kennisdocumenten van BIJ12. Indien de effectief bewezen maatregelen niet (aantoonbaar) kunnen worden aangehouden zowel in ruimte als tijd, is alsnog een ontheffing nodig van de Wet natuurbescherming. Voor beide sporen dient een project- of activiteitenplan te worden opgesteld waarin, naast de resultaten van het onderzoek, een alternatievenafweging en het wettelijk belang van de werkzaamheden worden uitgelegd en waarin de mitigerende of compenserende maatregelen worden vastgelegd.

Aanbevelingen

- Het (aantoonbaar) treffen van effectief bewezen maatregelen conform de kennisdocumenten van BIJ12;
- Indien bovenstaande niet mogelijk is: het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming met daarbij een uitgewerkt project- of activiteitenplan;
- het aanbieden van minimaal 2 tijdelijke verblijfplaatsen (vb mussenkasten) voor huismus in de directe nabijheid van de huidige verblijfplaats;
- het realiseren van minimaal 2 permanente verblijfplaatsen (vb mussenpannen) voor huismus in de nieuwbouw;
- het aanbieden van minimaal 4 tijdelijke verblijfplaatsen (vb stootvoegen toegankelijk maken of ophangen vleermuiskasten) voor gewone dwergvleermuis in de directe nabijheid van het gebouw;

¹ Zie: <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf>

² Zie: <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>

- het realiseren van minimaal 4 permanente verblijfplaatsen (vb in metselen van cluster van 4 speciale vleermuiskokers) voor gewone dwergvleermuis in de nieuwbouw;
- er dient bij het de werkzaamheden zorgvuldig gehandeld te worden (wettelijke zorgplicht, art. 1.11 Wnb).
- het is van belang om eventuele begroeiing tijdig te verwijderen vòòr maart 2018. In principe is ieder in gebruik zijnde nest beschermd vanaf de aanzet van een nest tot het verlaten van de jongen, ongeacht de periode. Vanaf begin maart kunnen sommige vogels (zoals turkse tortel, houtduif, merel) met nestbouw en eileg beginnen. Deze vogelsoorten kunnen tot in oktober late legsels grootbrengen. Als er voor 1 maart 2018 wordt gerooid, dan vindt er in de regel geen verstoring of vernietiging van nesten van broedvogels plaats en bijgevolg geen overtreding van de Wet natuurbescherming. Geadviseerd wordt om vooraf de kap de te rooien beplanting te controleren op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten.

Wij denken u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Stef Houben